

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۷ جاذی‌الآخر ۱۳۳۶ جمعه‌ایرتسی ۳۰ مارت ۱۹۱۸ نوسرو ۳۰ — ۶۱

اجمال‌فکار

ادبیاتده تجربه

(ره‌طوریق) دیرلر فرنکجه‌ده برکله وار . بوکا بز کندی دیلمزده طنطنه و دبده
الفاظ دیه‌بیلرز . برطاقم کورولتلی ، پاطریدی سوزلر ، کنایه واستعاره‌لر ، تشبیه‌لر
وسائر ايله حقیقی بوغمو ، مخاطبک شعورینی اویشدیرمق ، آنک برمعادله فکریه
وذهنی‌ده بولونمه‌سنه امکان برافاق .. ایشه ، جمله‌سی بوتعریفه داخل اوله‌بیلیر . قدیم
محررات وادیات ، یالکز بزده دکل ، دنیانک هریرنده وهرملتده بویله ایدی .
بریرده ره‌طوریق ارتکاب ایدلمش ایسه ، ایجه بیلمش اولیکز که اوراده‌هنوز سویه
خلق یوکسه‌لمه‌مشدر . خلق وقارئین صافدرونددر . شوده مجهول قالماسون که ره‌طوریق ايله
مشغول اولانلره (ده‌ماغوغ = عوامفریب) عنواتی ویرمکده بیوک برخطا اولماز . بر
انسان فضله ده‌ماغوژی وره‌طوریق ايله اوغراشیرسه‌امین اولیکز که او ، جدیتدن ، تحلیللات
منطقیه‌دن ، حقیقتدن اوزافلاشیر . جداً تکامل ایتمش ملتدرده بوانهماک یاواش یاواش
اکیلیر . هیچ کیمه بویله طبیل و علمله اعلان واشاعه ایدیلن حقائقه عطف اهمیت
ایتمز . حتی ، بعض مجرب ذوات بواسلوبدن قیزارلار بیله . مثلاً برکوزلدن بحث ایدی‌لور .
فرض ایده‌لم که مومی‌الیا کوزل ، علی‌العاده شیرین برقادیندر . یوق ، ره‌طوریق بولسانی

اتلاف ایدن [قومون] قهرمانلرینک دورینه قدر برقاعده فجیعه دائماً جاری اولدینی کی استقبالده دخی عینی قوتله اجرای حکم ایده جکدر فکرنده یز . اخلال زماننده آثارینی کوسترن غیظ ، منحصرأ اختلاف اجتہاد واعتقاددن ایلری کله مشدر . حسد ، حرص ، عزت نفس کی حسیات ، غیظک وجود بولسنه سبب اولمشلردر ، غایه املری تحکم اولان افراد آرمهنده کی رقابتلر تأثیرله برچوق سرکرده سیاست میداننده حیاته وداع ایتدی .

شایان دقت برنقطه واردرکه اوده میل شقاق واونک نتیجه طبیعی سی اولان غیظک ، لاتین اقوامنک روحنی ترکیب ایدن عناصردن بولنسی کیفیتدر . غولوالرک استقلالدن محرومیتارینه سبب مستقل اولان و [چهزار] ی حیرته دوشورن بوروحددر .

بک آن زماندنبری حقایق علمیه و فیه به نفوذ ایده بیان بشریت ، هر وقت حسیات و معتقدات تأثیراتی تحتند حرکت ایتدیکندن ، غیظک تاریخ عالمده نه بیوک موقع اشغال ایتدیکی قولایلقله تقدیر ایدیلر بیایر .

اختلال دورنده « اخوت » دن چوق محث اولدینی کی زما عزمدهده بوتعبیر بک زیاده استعمال ایدلمکدهدر . صلح پرورلک ، انسانیتپرورلک . تساند متقابل اصطلاحاتی ، فرق مترقیه بک ورد زبانی ایسه ده روحلرک اعماقنده کی غیظک نه آتشین اولدینی هرکسک مجهولی دکدر .

هرف — اختلال زمانلرنده قورقو دخی کین قدر مؤثر برعاملدر . فرانسه اختلالنده شایان حیرت فردی جسارتلره مقابل [قونوانسیون] طرفدارلرینک اغتشاش چیقارانلره قارشو نه قدر حیانت کوستردکلری معلومدر . بوهکامدهده خوفک انواعی . تأثیراتی کوستیرر . اک زیاده کوزه چارپان شکلی ، اعتدالپرور کورونمک قورقوسیدر ، مجالس اعضاسی ، اختلال محاکمی هیئتلری بو وادیده مسابقه به کیریشمکدن چکنمدیلر . فرانسه اختلالنده ابقاع ایدلش اولان شنیع مظالم و جنایاتک قسم اعظمه صائق اولان بو حسدر . مجالس اختلال بوتأثیرات آلتنده بولنسه ایدی اختلال بشقه بر مجری تعقیب ایده جکدی .

کریمی احمد ماتی

هفته لقی تاریخ عرب و سیاست

[۲۱ - ۲۷ مارت ۱۹۱۸]

غرب تعرضی - مامه سیاسیات و صلح عمومی - مملکت مزده ، جبره لر بمزده

صوک هفته حرب عمومی تاریخی ایچنده بالخاصه شایان قیدوتد کارددر ، دینه بیلیرکه حربک بدایتندن بری بودرجه هبجانلی و مراقلی و بودرجه قطعی اولدنی محسوس کونلر کورمه دک . زیرا غرب همه سنده جهانک بلا شبه اک بویوک واک خونین ، اک قاریشیق واک چتین محاربه سی باشلادی ، درام ایدیور... بکن نسخه مزده ، (هینده نبورغ) و (لودم دورف) ک غزته جیلره سویله دکاری سوزلری نقل

ایتمش و دیمشده که : « بو سوزلردن صوکره آرتق یکی تعرضلر ویکی محاربات بکله مک لازمدر ؛ بکله یلم ». چوق مدت انتظارده قالمادق. آتک ۲۱ نجی کونی قیصه فقط شدتده مثلی نامسبوق بر طویچی آتشدن صوکره متفقریمز آلمانلر (آراس) ایله (لافه) آراسنده کی جبههده بوتون قوتلریله تعرضه کچدیله. تعرض ساحه سی، کچن سنه (هینده نبورغ) ک، دشمنلرک پلانلرینی واستحضاراتی آلت اوست ایتک ایچون بالاخیارتخلیه ایتدیکی اراضی ایدی. متفقریمز ایکی کونده انکیلرلی یرلردن سوکدی، آتدی. شو تفصیلات پک مراقله اوقوناچق شیلردر :

(برلین) دن : حربک بریجی کونی بوتون جبههده سیس، باروت و غاز دومانلری هر طرفی استیلا ایله دیکندن آلمان غنائمک مقداری لایقیه کوریه مه مش ایدی. فقط ایرتی کونی دشمنک ایکنجی موضعی یارلدندن صوکره انکیلر رجعتک علائمی میدانه چقمشدر. هر نه قدر انکیلر کیجه لهین طویلرینی کوتورمک ایسته مشلر سه ده بطاریه لک قسم اعظمی متروک بر اقیلمشدر. هجوم ایدن پیاده مفزله لری، طویلری، اوبوسلری، هاوانلری کوتوریه مه مش برچوق بطاریه موضعلردن کچمشلردر. کیتلی مقدارده مهماتده بر اقیلمشدر. یوللر، قیریلش، دوریلش اشیا و مهمات آرابه لریله دولیدر. اوچنجی خط مرور ایدلدکن صوکره دشمن رجعتک آثاری برقات دها آتمشدر. بوراده بحریه طویلری و دمیرونه مخصوص طویلر بولویوردی. حسابیز ده پور، انبارلر حالی اوزره بر اقلمشدی. ایتالیان رجعت معلومه سنده اولدیغی کی ده پورده تخریب ایدله مش بیکرجه طوپ مرملری، پیاده مهماتی بولویوردی. بیه جک، ایچه جک، ملبوسات و سائر لوازم پک کلی ایدی. آلمان زرهللی اوتوموبیللری دخی دشمنک مقاومتی قیرمغه پک چوق یاردیم ایتشدر.

دشمنک جلب ایتدیکی قازه قوتلر ایله فرانسز پیاده و سواری فرقه لرینک مقابل هجوملری کندیلرینه پک وخیم ضایعاته مال اوله زق قیریلشدی. یالکیز « کیتقارد » ده دشمن ۱۰۰ ضابط و ۳۰۰۰ عسکر اسیر و برمش و اون سکز طوپ، بر جوق لوازم بر اقمشدر. بر چوق یرلرده دشمنک فرار شکنده کی رجعتک بر اقدیغی آثار ایتالیان هزیمتی آکدر ییوردی. آلمان عساکرینک اوکنده « آلبرت » استاسیونی یاننده ایدی. « باپوم » ک جنوبنده کی آلمان هجوم قوللری انکیلرک متعدد خطوط حربیه سنک مرکزی اولان شهر مذ کوره کیمکه چالیشیورلردی. مقابل هجوملره تخصیص اولونان بر چوق انکیلر قانقلری موورلی بطاریه لری ایله برلکده خراب برحاله یوللرده یاتیور. اغتنام اولونان ۶۰۰ طوپدن باشه انقاض آلتنده قالمش، یاخود ایشه یارامایه جتی درجه ده خراب اولش و پک چوق اسکی طویلر دخی واردی.

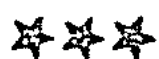
اوج کون ظرفنده الهه ایدیلن اراضی، اوج سنه در ائتلافک غرب جبهه سنده اجرا ایتدیکی تعرضلردن یوزلرجه کره فضله موقییات تأمین ایتدی. فی الحقیقه ۱۹۱۷ ده انکیلرک (آراس) تعرض جبهه سی ۳۰ وانکیلر - فرانسز - بلجیقایلرک (هن) تعرض جبهه سی ۴۰ کیلومترو (فلاندر) جبهه سی ۳۰ کیلومترو ایکن آلمانلر ۸۰-۹۰ کیلومترو لقی برجهه اوزرنده اجرای تعرض ایتکده درلر. دشمنلریمز ۵-۶ آی ادامه ایتدکاری بوتعرضلرده جمعا ۱۰۰ کیلومترو مربعی قدر یر قازانمش ایکن متفقریمز دها اوج کونلک تعرضده ۲ بیک کیلومترو مربعی یر قازاندیلر. بوقازایج الیوم دوام ایدیور. آلمانلر بلافاصله ایلریله یورلر. شیمدی به قدر ۵۰ بیکدن فضله اسیر و ۹۶۳ طوپ آلتدی. بویوک (هینده نبورغ) ک پلانی نه در؟ انکیلر - فرانسز اردولرینک نقطه التصاقه هجوم ایتمه سنه

نظراً انکیزلری آیروب ساحله سورمک و وراده یاسارته، یا کیلرینه التجابه مجبور ایله مک مقصدی تعقیب ایدلکی آشکاردر. بوقدیرجه ایسه فرانسیزاوردوسی یالکزباشنه واک بویوک تهلاکه به معروض قالا جقدر. آلمانلر بوحریده انکیز عسکرلرینی باییتان یکی برزعرلی غاز قولاندقلری کی، یکی سیستم بومبالر یکی طویلر، یکی سیستم آلو صاچیجی ماکنلر استعمال ایدیورلر. ایوم پارس شهری تام ۱۲۰ کیلومترولق برمسافه دن ۲۴ سانتیمترولق نوايجاد طویلرله دوکولمکه-ددر. بالطبع شهرده احوال معنویه برباددر. شوآنده خلق کاملاً مهاجرت ایدیور ویا اتمکه حاضردر.

حرب عمومی نك اك غيور ثباتكارلری اولان نكيزلر صورت قطعیه ده مغلوب ایدیلرلرسه صلح عمومی نك تقرر ایده جکنده شبهه یوقدر. چونکه ذاتاً کچن هفته کلن برتلغرافاه ده اسویچرده آمریقا رئیس (ویلسون) ك توسطیله صلح مذاکراتی جریان اتمکه اولدیفی بیلدیرلمکه ایدی. انکیزه صلحه برچوق اسبابدن دولایی مجبوردر. صوک نشریات رسمییه به نظراً حرب عمومی بدایتندن بری باتیریلان سفائنك مجموعی ۱۵ میلیون طونه به بالغ اولمشدرکه بونك اوچده ایکسی انکیز سفائنی در. بوکا ایسه کیمسه، حتی انکیزه بیله دیاناماز. هرآی ۶-۷ یوز بیک طون قعر دریاه اینیور. صوک دفعه فلنك سفائننه وضع بد ایدله سی ده انکیزلری فورناراماز. آمریقا قاپیتالیستلری ایسه مقصدلری اولار اوردو و دونانانك اساسات معطیه سی کورولتوایله وضع ایتدیرمش اولدقلرندن، حربك دوامنده فائده لری یق. اولرحه آمریقاد و اقصادی شرقده کو وله جك مهم ایشلر پك چوقدر. بناء عایه غرب ملحه خارق العاده سی آلمان ظفریله ختام بولورسه یوزده یوز صلح وارددر.

رومانیا ایله صلح مذاکراتی بردوامدر. کرك اتفاق سربع ارکانك رومانیا ایله عقد ایدیله جك صلحه بربرلرینه قارشى وضعیلری وکرك رومانیا ایله آراده کی مذاکراتك قسم حقرقیسی ختام بولمش کییدر. یالکز معاهدك امصلاعه سی انچون قسم اقصادی و تجاری قالمشدر. یکی رئیس وکلا (مارکیلومان) ك اتفاق سربعه تنایی عقد اتفاق ایتت ایسته مه سی رومانیا ایله بر صلح عقد ایدیله جکنه براعت استلادلر.

امور داخلیه مزه کلاجه : کچن هفته بومی رقه سز آراسنده موضوع بحث ایدیلن دارالفنون مسئله سی استثنائاً ایدیلرسه، بوهفته بوتون مقالات غرب تعرض نظمینه دائر ایدی. آنجق محرر محترم جلال ربنك (آتی) رفیق مزده منتشر (جهان انقلابی) مقامه سی پك دقله اوقوناجق ناز یازیلردندر. دیدیکی کی. « برعهد قایانمش بر دیگرى آچیلاجق. اورته ده قیلدن انجه قیایجندن کسکین برصراط وارنه بشریت همه حال بوکوپرودن کچه حکمدر... »

مجلس ملیمزده حرب قازا بجلری ویزکوسی قبول ایدلدى. مجلسك سفربرلك مناسبتیله مدت اجتماعیه نك پرسنه ده تمدیدی حقند کی قانون اساسی ماده سی ده قبول ایدلدى. عثمانلی حم لرندن یالکز فلسطین جهه سنده شدتلی حرکات وار. دشمن تعرضاتی طرد ایدیلورده ولایات شرقیه سرده اسکی حدودمزد. قدر اراضیمز استردد ایلدکن ماعدا (قارص)، (اردهان) و (باطم) نواحیسنك ده اشغاله باشلامش و شیمیدین (اوانی) ضبط ایدلمشدر. دیگر طرفدن متغیرلرمزده (اومسا) و (کرسون) ی اشغال ایله (قریم) شبه جزیره سنده صارقق اوزره بولونمشلردر. هر حالده صوک هفته نك بلانچوسندن ممنون اولایلیرز.